

De MoneyWise Lijfrentewijzer

Uw lijfrente komt vrij, wat zijn uw mogelijkheden?

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Uw lijfrente komt vrij	3
Uw mogelijkheden	4
Meer mogelijkheden met Oud Regime	4
De belangrijkste verschillen tussen Oud en Nieuw Regime:	4
Banksparen altijd nieuw regime	4
AOW leeftijd stijgt	4
U heeft een lijfrente volgens het oud regime	5
Een oud regime polis heeft een aantal mogelijkheden:	5
Oud regime en banksparen	6
U heeft een lijfrente volgens het nieuw regime	7
Goed om te weten	9
Tip! Uitstellen kan belastingvoordeel opleveren	9
Wanneer moet u uiterlijk een keuze hebben gemaakt over uw lijfrente?	9
Lijfrente banksparen en beleggen	10
Combinaties van uitkeringen mogelijk	10
Uitkeringsbedrag is altijd vast	10
Behoeft u aan een flexibele uitkering	10
Lijfrentes samenvoegen?	10
Boeterente bij openbreken deposito	10
Belasting over de uitkering	10
Lijfrente inleg niet afgetrokken?	11
Woont u in het buitenland?	11

Uw lijfrente komt vrij

Uw lijfrentekapitaal komt binnenkort vrij. Weet u al wat u met het geld gaat doen? Wat uw plannen ook zijn, u heeft twee mogelijkheden:

- U kunt het kapitaal laten **uitkeren** als aanvulling op uw inkomen.
- U kunt de uitkering **uitstellen** en nog even verder gaan met opbouwen.

De keuze tussen ‘**uitkeren**’ of ‘**uitstellen**’ mag u, binnen de belastingregels voor lijfrente, helemaal zelf bepalen. Vindt u dat lastig? Dat kunnen we ons goed voorstellen, want in beide gevallen heeft u te maken met (soms ingewikkelde) fiscale regels.

Naast de fiscale regels is het ook nog belangrijk dat u het beste product voor u zelf bepaalt. Daarvoor vindt u op onze website [handige vergelijkingsmodules](#). Hierbij worden alle aanbieders van lijfrente verzekeringen en lijfrente banksparen vergeleken.

Om u te helpen met het maken van de juiste keuze hebben wij voor u de MoneyWise Lijfrentewijzer gemaakt. In deze handige brochure vindt u informatie over uw mogelijkheden en de fiscale spelregels. Met deze informatie helpen wij u bij het maken van een weloverwogen keuze. En als u hierover vragen heeft, kunt u ons altijd bellen (085 7607600) of mailen (info@moneywise.nl).

Uw mogelijkheden

Wat u met uw vrijkomende lijfrentekapitaal kunt doen, is voor een groot deel afhankelijk van het moment waarop u uw lijfrenteproduct heeft afgesloten. Het moment van afsluiten bepaalt namelijk onder welk 'fiscaal regime' uw polis valt en welke mogelijkheden u heeft.

Begin jaren negentig is de belastingwetgeving rondom lijfrente gewijzigd. Hierdoor zijn de termen 'oud en nieuw regime' ontstaan.

Polis	Oud regime	Nieuw regime
Premiebetalend	Afgesloten vóór 16 oktober 1990	Afgesloten na 16 oktober 1990
Koopsom	Afgesloten vóór 1 januari 1992	Afgesloten na 1 januari 1992

Meer mogelijkheden met Oud Regime

Valt uw lijfrenteproduct onder het oud regime? Dan heeft u een polis die meer mogelijkheden biedt dan een polis die onder het nieuwe regime valt.

De belangrijkste verschillen tussen Oud en Nieuw Regime:

Het regime	Uitkering ineens	Schenken	Periodiek uitkeren	Later uitkeren
Oud Regime	Ja	Ja	Ja	Ja
Nieuw Regime	Nee	Nee	Ja	Ja

Heeft u een Oud Regime polis?	Lees dan verder op pagina 5
Heeft u een Nieuw Regime polis?	Lees dan verder op pagina 7

Banksparen altijd nieuw regime

Heeft u in het verleden uw polis omgezet naar banksparen? Dan is het daarmee een nieuwe regime lijfrente geworden. Door een oud regime polis om te zetten naar een lijfrente bankspaarrekening verliest u de oud regime rechten.

AOW leeftijd stijgt

De leeftijd waarop u UW AOW gaat ontvangen stijgt. Deze gaat in stapjes omhoog naar 67 in 2021. Daarna zal de AOW leeftijd verder stijgen afhankelijk van de gemiddelde levensverwachting.

Lijfrentekapitalen die zijn opgebouwd voor 2014 mogen worden uitgekeerd vanaf leeftijd 65. Maar het lagere belastingtarief gaat pas in vanaf uw AOW leeftijd. Om die reden kiezen veel mensen ervoor om hun lijfrente pas uit te laten keren vanaf [AOW leeftijd](#).

U heeft een lijfrente volgens het oud regime

Uw verzekering valt onder het oude regime als:

- U vóór 16 oktober 1990 een lijfrenteverzekering heeft afgesloten waarvoor u steeds premie heeft betaald.
- U vóór 1 januari 1992 een lijfrenteverzekering heeft afgesloten waarvoor u vóór die datum één keer premie heeft betaald (koopsom). Deze verzekeringen worden volgens de oude belastingregels belast.

Na deze data mag er geen aanvullende premie met de verzekeraar zijn afgesproken en mogen geen extra premies zijn betaald.

Een oud regime polis heeft een aantal mogelijkheden:

1. U mag de uitkering in een keer ontvangen.
2. U mag de lijfrente aan u zelf uitkeren in termijnen
3. U mag de waarde van de polis schenken.
4. U mag de maandelijkse uitkeringen schenken.
5. U mag de uitkering uitstellen tot latere leeftijd.

1. De uitkering in één keer ontvangen

De verzekeraar mag het bedrag uit een oud regime lijfrente in één keer aan u uitkeren. U betaalt dan alle belasting over de uitkering in één jaar. Het belastingpercentage dat u moet betalen, kan daarmee oplopen tot 52%. De waarde is daarna vrij voor u beschikbaar. Als u de netto uitkering daarna op een spaarrekening stort, valt deze in box 3 en betaalt u mogelijk 1,2% vermogens rendementsheffing.

2. De lijfrente aan u zelf uitkeren in termijnen

U mag op ieder moment een uitkering starten aan u zelf en u mag zelf ook de looptijd hiervan bepalen. Voor uw 65^e kan dat alleen via een verzekering en geldt dat er een minimale looptijd is. Deze looptijd is afhankelijk van uw leeftijd (en, indien van toepassing, de leeftijd van een tweede verzekerde).

We noemen dit de 1% sterfte kans. In zijn algemeenheid komt dat neer op het volgende: hoe ouder u bent, hoe korter de looptijd mag zijn. Bij de meeste verzekeraars geldt bij een leeftijd van 60 jaar de minimale looptijd 1 jaar.

Wilt u uw oud regime polis laten uitkeren na uw 65^e? Dan kan via banksparen. Lees dan het deel over oud regime en banksparen op bladzij 6.

3. De waarde van de polis schenken

U kunt de waarde van een oud regime polis [schenken](#). U mag aan iedereen schenken, maar in de meeste gevallen schenkt men aan de kinderen. Als u de waarde wilt schenken, moet u voor de expiratie van de polis (de einddatum) de begunstiging wijzigen. Over de schenking moet door de ontvanger wel schenkbelasting worden betaald. De waarde van de schenking mag voor de berekening van de schenkbelasting met 30% gekort worden. Er moet over 70% van het geschonken lijfrente kapitaal schenkbelasting worden betaald door degene die de schenking ontvangt.

4. De maandelijkse uitkeringen schenken

Als u kiest voor maandelijkse uitkering mag u deze zelf ontvangen. Maar u mag ook iemand anders als begunstigde opgeven. In de praktijk komt het nog wel eens voor dat men een maandelijkse uitkering schenkt aan een studerend kind. De begunstigde moet de belasting over de uitkering betalen. Hiermee kan dan belasting bespaard worden. Voorwaarde hiervoor is dat het kind dan ouder is dan 18 jaar. Is het

kind jonger dan 18 jaar, dan is de uitkering namelijk belast bij de ouders. Ook mag de uitkering niet 'onherroepelijk aanvaard' worden. Anders is er namelijk sprake van schenkbelasting. Het schenken van de maandelijkse uitkeringen (aan bijvoorbeeld uw studerende kind) kan alleen via een verzekering. We noemen dat een direct ingaande lijfrente. Nadeel van een dergelijke verzekering is dat er weinig rendement mee kan worden gemaakt en er kans is op verlies van vermogen bij overlijden.

5. De uitkering uitstellen tot latere leeftijd

U kunt een oud regime polis in principe uitstellen zolang u wilt. Fiscaal gezien is er geen einddatum, maar in de praktijk kunnen verzekeraars uitstellen tot maximaal uw 75^e jaar. Als u uitstelt via een verzekeraar blijft het oude regime behouden.

Oud regime en banksparen

Als u de waarde van een oud regime polis laat overboeken naar een bankspaarrekening, verliest u hierdoor het oude regime. Hierbij maakt het niet uit of u heeft gekozen voor een opbouw bankspaarrekening waarmee u nog een aantal jaren kan doorsparen of een bankspaar-uitkeerrekening die u (maandelijkse) een uitkering doet.

Als de voordelen van oud regime voor u niet belangrijk zijn, hoeft dat geen probleem te zijn. U verliest weliswaar wat flexibiliteit, maar kan dan wel gaan banksparen. Banksparen levert eigenlijk altijd meer op dan een verzekering. Dit komt door de hogere rente en de lagere kosten ten opzichte van een verzekering. Daarnaast is er geen verlies van vermogen bij overlijden. En tot slot geldt er voor banksparen het deposito garantiestelsel van de DNB, waardoor u bij een faillissement van de bank beschermd bent tot een bedrag van € 100.000.

U heeft een lijfrente volgens het nieuw regime

Bij een nieuw regime lijfrente heeft u twee keuzes: uitkeren of doorsparen.

U kunt het bedrag nooit in één keer ontvangen. Dat is namelijk afkoop. De uitkering is dan in één keer belast tegen maximaal 52% en daarboven op komt nog een fiscale boete van maximaal 20%. Dat noemt men revisierente.

U heeft met uw nieuw regime lijfrente de volgende mogelijkheden:

1. Uitkeren voor 65/AOW-leeftijd
2. Uitkeren na 65/AOW-leeftijd
3. Doorsparen tot latere leeftijd

1. Uitkeren voor 65 of uw AOW-leeftijd

U mag uw vrijkomende lijfrente laten uitkeren voor uw 65e jaar. Dat noemen we een overbruggingslijfrente. Voor de [overbruggingslijfrente](#) gelden wel een aantal fiscale spelregels:

- Een overbruggingslijfrente is een tijdelijke lijfrente uitkering die op elk moment mag ingaan en doorloopt tot het jaar waarin u 65 jaar wordt of de AOW-leeftijd bereikt;
- U mag alleen een overbruggingslijfrente aankopen via een verzekeraar. Banksparen is niet toegestaan;
- De mogelijkheid van een overbruggingslijfrente is afgeschaft per 1 januari 2006. U mag alleen nog een overbruggingslijfrente aankopen als de polis voor 31 december 2005 bestond;
- Heeft u na 31 december 2005 geen premie meer ingelegd? Dan mag u de gehele waarde die vrijkomt gebruiken voor een overbruggingslijfrente.;
- Heeft u na 31 december 2005 nog wel premie ingelegd? Dan mag u alleen de waarde die op 31 december 2005 aanwezig was gebruiken voor een lijfrente.

Voorbeeld:

De heer Janssen is 60 jaar en heeft een lijfrente polis die hij heeft afgesloten in 1995. De polis valt in 2015 vrij en heeft nu een waarde van € 38.000. De waarde op 31 december 2005 bedroeg €22.000. Hij heeft na 31 december 2005 nog premie betaald. Daarom mag hij alleen maar de waarde die op 31 december 2005 aanwezig was in de polis gebruiken voor een overbrugging. Hij mag voor een bedrag van € 22.000 een overbruggingslijfrente aankopen. Dat moet bij een verzekeraar. Het resterende bedrag van € 16.000 kan hij pas laten uitkeren als hij 65 wordt. Hiervoor kan de heer Janssen een bankspaar opbouwrekening openen waarop het bedrag wordt gestort en 5 jaar doorgroeit.

Wilt u toch uitkeren voor uw 65^e via banksparen?

Dat kan maar dan loopt de uitkering minimaal het aantal jaren tot uw 65^e plus 20 jaar. Dus als u uw lijfrentekapitaal op leeftijd 60 wilt laten uitkeren is de minimale looptijd via banksparen 25 jaar.

2. Uitkeren na uw 65e of AOW-leeftijd.

Als uw lijfrente vrijvalt na 65 jaar en u wilt een (maandelijkse) uitkering ontvangen dan kan u kiezen voor een tijdelijke of een levenslange lijfrente.

- **Tijdelijke uitkering:**
 - U bepaalt zelf hoelang u een uitkering wenst;
 - U bent vrij in de keuze voor uitkeringen per maand, kwartaal, halfjaar of jaar;
 - Een uitkering moet altijd minimaal 5 jaar lopen;
 - U mag u niet meer dan € 21.142 (2015) per jaar aan tijdelijke lijfrentes ontvangen;
 - Uitkeringen uit oud regime mag u hierbij buiten beschouwing laten;
 - Een tijdelijke lijfrente kan u afsluiten kan bij een bank (uitkeerrekening) of verzekeraar
- **Levenslange uitkering:**
 - U kunt kiezen voor een levenslange uitkering;
 - Dit kan alleen bij een verzekeraar. We noemen dit een Direct Ingaande Lijfrente;
 - Via banksparen kunt u geen levenslange uitkering kiezen;
 - Bij banksparen kunt u als alternatief uitkeringsperioden van 20, 25, 30 jaar en meer kiezen;
 - [Onderzoek](#) wijst uit dat banksparen veel meer oplevert dan verzekeren.

3. Doorsparen tot latere leeftijd

Komt uw polis vrij maar heeft u het geld nog niet nodig? Dan mag u met uw lijfrentekapitaal doorsparen tot uiterlijk 5 jaar na het bereiken van uw AOW-leeftijd. U kunt het vrijkomende lijfrente kapitaal fiscaal geruisloos doorschuiven naar een nieuwe lijfrente constructie. Dat mag een verzekering zijn, maar er zijn nauwelijks nog verzekeraars die dit product aanbieden. Gezien de lage rendementen op een polis is banksparen interessanter. U kiest dan een bankspaar opbouwrekening.

Hierbij heeft u de keuze uit een variabele rente of een vaste rente gedurende een aantal jaren. Dat laatste noemen we een deposito.

- **Variabele rente**

Als u kiest voor een variabele rente, dan kan de rente in principe iedere dag veranderen. U heeft dus geen zekerheid over het eindkapitaal maar wel veel vrijheid. U kan het saldo op de bankspaarrekening bijvoorbeeld op ieder moment alsnog vastzetten tegen een vaste rente en looptijd. Of u kan een uitkeerrekening starten als u op enig moment extra inkomen wenst. Ook kan u zonder kosten het geld overboeken naar een andere bank.
- **Vaste of depositorente**

Als u kiest voor een vast rente dan krijgt u gedurende de afgesproken looptijd een vast rentepercentage. Hiermee weet u dus ook zeker hoe hoog het eindkapitaal wordt op uw opbouwrekening. U kan op één bankspaarrekening meerdere deposito's openen. Ieder deposito mag zijn eigen looptijd hebben, dat bepaalt u dus zelf. Als een deposito vrijvalt, wil dat niet zeggen dat u hiervoor meteen een uitkering aan moet kopen. Een lijfrente opbouw bankspaarrekening mag doorlopen tot uiterlijk 5 jaar na uw AOW gerechtigde leeftijd. Als uw deposito vrijvalt en u geeft verder niks door aan de bank, dan zal het saldo gewoon door renderen tegen variabele rente.

Goed om te weten

Verschillen tussen Lijfrente banksparen en lijfrente verzekering:

	Lijfrente banksparen	Lijfrenteverzekering
Bij overlijden vóór de einddatum	Gaat het tegoed op de bankrekening altijd naar de erfgenamen	Vervalt het tegoed aan de verzekeraar
Levenslange uitkering mogelijk	Nee, wel looptijden van 30 jaar	Ja
De uitkering gaat naar	De rekeninghouder	De begunstigde
De uitkering start	Uiterlijk 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd	Uiterlijk 5 jaar na bereiken AOW-leeftijd
Garantie bij faillissement bank/verzekeraar?	Het tegoed op de lijfrenterekening valt onder het depositogarantiestelsel	Er is geen garantie bij faillissement van verzekeraar
Kosten in product	Geen of gering	Oplopend van € 600 tot € 1200

Tip! Uitstellen kan belastingvoordeel opleveren

Uitstellen kan aantrekkelijk zijn wanneer u nog geen AOW ontvangt. Vanaf het moment dat u AOW ontvangt, zijn de [belastingtarieven](#) in de eerste twee belastingstapjes lager dan voor uw AOW-leeftijd.

Wanneer moet u uiterlijk een keuze hebben gemaakt over uw lijfrente?

Als uw lijfrente vrijvalt, hoeft u niet meteen te bepalen wat u gaat doen met uw geld. U heeft een bedenktijd. De fiscus noemt dit de redelijke termijn.

Uiterlijk op 31 december van het kalenderjaar ná het kalenderjaar waarin uw lijfrenteverzekering of -bankspaarrekening afloopt, moet u een keuze maken. Het is echt belangrijk dat u op tijd uw keuze doorgeeft. Anders heeft dit (grote) [nadelige fiscale gevolgen](#) voor u.

Lijfrenterekeningen kennen eigenlijk geen einddatum. Voor lijfrente banksparen geldt het volgende: u mag het geld op een opbouw lijfrenterekening laten staan tot 5 jaar na het bereiken van uw AOW-leeftijd. Maar dan gaat dus nog uw redelijke termijn in. U heeft dus nog dat jaar plus het jaar erna om uw keuze te maken. Maar wacht niet te lang. In de praktijk kunnen de meeste banken u niet meer administratief accepteren als u ouder bent dan 70 jaar.

Voorbeeld:

U bereikt op 1 april 2015 de AOW-leeftijd. U mag 5 jaar uitstellen en dan komen we op 1 april 2020.

Daarna heeft u de wettelijke termijn van het jaar waarin het vrijkomt plus één jaar. De uitkeringen moeten dan ingaan vóór 31 december 2022.

Wanneer de einddatum is bereikt, stopt de uitkering. Wanneer u tussentijds [overlijdt](#), ontvangen uw erfgenamen de overgebleven uitkeringen. De looptijd van deze lijfrente uitkeringen kunt u tussentijds niet aanpassen.

Lijfrente banksparen en beleggen

Niet alle aanbieders bieden de mogelijkheid om lijfrentekapitaal op te bouwen door middel van beleggingen. Hieraan zijn beleggingsrisico's verbonden. De hoogte van uw uiteindelijk opgebouwde lijfrentekapitaal is (mede)afhankelijk van de resultaten van de beleggingen en kan dus hoger maar ook lager zijn dan verwacht.

Combinaties van uitkeringen mogelijk

U kunt bij een beperkt aantal banken op één bankspaar opbouwrekening een combinatie van variabele rente, vaste rente en beleggen afsluiten. Dit kan alleen in de opbouwfase. In de uitkeerfase staat de rente altijd vast.

Uitkeringsbedrag is altijd vast

Heeft u een uitkeerrekening geopend? Dan staat de rente en daarmee uitkering altijd vast. Dat is fiscaal verplicht.

Behoeft u een flexibele uitkering

De uitkering staat altijd vast maar het is wel mogelijk om meerdere uitkeringen te combineren. Als u bijvoorbeeld een vrijkomende lijfrente van € 50.000 heeft, kan u twee uitkeerrekeningen openen. U kunt € 25.000 gebruiken voor een uitkering gedurende 5 jaar en het resterende bedrag van € 25.000 laten uitkeren gedurende 10 jaar. U heeft dan de eerste 5 jaar een hogere uitkering en na 5 jaar een lagere uitkering.

Elke combinatie is mogelijk zolang de uitkeringen samen maar niet hoger zijn dan € 21.142 per jaar. Komt u boven dit bedrag uit? Kies dan voor een looptijd van 20 jaar of langer, dan is het wel fiscaal toegestaan.

Lijfrentes samenvoegen?

Heeft u meer lijfrente verzekeringen of -rekeningen, die na elkaar vrijkomen? Dan is het meestal voordelig om deze in de laatste fase van de opbouwperiode [samen te voegen](#). U stort dan alle vrijkomende lijfrentekapitalen in één nieuw uitkerend lijfrenteproduct. Dat kan op verschillende tijdstippen.

Het bundelen van uw lijfrentekapitalen kan voordelen bieden. Zo krijgt u een hogere uitkering, omdat u minder kosten betaalt. Daarnaast is het beheer van de kapitalen in één uitkerende lijfrente verzekering of lijfrenterekening overzichtelijker.

Maar er kunnen ook nadelen zijn. Het kan bijvoorbeeld ongunstig zijn om een oud regime lijfrenteproduct samen te voegen met een nieuw regime lijfrenteproduct. Laat u daarom goed adviseren over de belastinggevolgen. Vraag uw financieel adviseur naar uw mogelijkheden.

Boeterente bij openbreken deposito

Heeft u een vaste rente afgesproken (deposito) dan kunt u deze afspraak openbreken. U betaalt in dat geval mogelijk een boeterente. Er zijn twee manieren waarop een bank een boete kan berekenen: een vast percentage per eerder gestopt jaar of de contante waarde methode. Hoe de boete wordt berekend, staat duidelijk uitgelegd in de voorwaarden van de bank.

Belasting over de uitkering

De bank of verzekeraar die u (maandelijkse) een lijfrente uitkering doet, is verplicht om loonbelasting in te houden over iedere uitkering. De hoogte van de loonbelasting is afhankelijk van de zogenaamde groene tabel en wordt alleen berekend over deze uitkering. Men kijkt dus niet naar eventueel ander inkomen. Uiteindelijk rekent u over uw totale inkomen af via de inkomstenbelasting. De waarde van uw lijfrente blijft buiten de vermogensrendementsheffing van box 3.

Lijfrente inleg niet afgetrokken?

Heef u in het verleden niet alle inleg op uw lijfrente afgetrokken. Dan gaat u mogelijk belasting betalen over de uitkering terwijl u in het verleden geen belastingvoordeel heeft gehad. U kunt dit voorkomen door tijdig met de [belastingdienst](#) contact op te nemen.

Woont u in het buitenland?

Wilt u uw lijfrente laten uitkeren? Dan kan u helaas niet terecht bij een bank, geen enkele bank accepteert niet Nederlands ingezetenen.

Wel kunt u een lijfrente aan kopen bij een verzekeraar. MoneyWise weet precies waar u terecht kan als u in het [buitenland](#) woont.

Wilt u uw lijfrente over zetten naar een opbouw bankspaarrekening en nog een tijdje laten aangroeien? Dan kunnen wij voor u regelen dat u bij een Nederlandse bank een opbouwrekening kan openen.

Meer informatie over lijfrente en lijfrente banksparen vindt u op ons [weblog](#). Daar staan tientallen artikelen over dit onderwerp. Wilt u weten welke bank of verzekeraar het meeste oplevert? Maak dan een vergelijking op [Moneywise.nl](#)

Maar u mag ons altijd bellen (085 7607600) of mailen (info@moneywise.nl) als u een vraag heeft. De medewerkers van MoneyWise staan voor u klaar!